

DET KONGELIGE
JUSTIS- OG BEREDSKAPSDEPARTEMENT

Engerdal kommune
postmottak@engerdal.kommune.no

Deres ref.
2016/1007 - 0

Vår ref.
17/3062

Dato
24.05.2017

Klage fra Engerdal kommune over Politidirektoratets avgjørelse av 13. januar 2017 om endringer i Innlandet politidistrikts lokale struktur

Justis- og beredskapsdepartementet viser til klage av 8. mars 2017 fra Engerdal kommune. Videre vises det til Politidirektoratets avgjørelse av 13. januar 2017 om endringer i politidistriktets lokale struktur i forhold til Engerdal kommune:

«Sammenslåing av Elverum politistasjonsdistrikt og lensmannsdistriktene Stor-Elvdal, Trysil, Engerdal, og Åmot, til Elverum politistasjonsdistrikt. Politistasjonsdistriktet har følgende tjenestesteder: Elverum politistasjon, Koppang lensmannskontor, Trysil lensmannskontor, Rena lensmannskontor. Administrasjonssted er lagt til Elverum. Politistasjonsdistriktet vil ivareta politimessige og sivilrettslige gjøremål for kommunene Elverum, Stor-Elvdal, Trysil, Engerdal, og Åmot.».

Politidirektoratet har i brev av 23. mars 2017 oversendt klagen fra Engerdal kommune til Justis- og beredskapsdepartementet, med kopi til Engerdal kommune og Innlandet politidistrikt. I direktoratets oversendelse er det opplyst at klagen fra Engerdal kommune er blitt forelagt for berørte kommuner, jf. forskrift om klageordning for kommuner som berøres av ny tjenestestedsstruktur i politi- og lensmannsetaten § 5 annet ledd.

Postadresse
Postboks 8005 Dep
0030 Oslo
0030 Oslo

Kontoradresse
Gullhaug Torg 4A
0484 Oslo

Telefon - sentralbord
22 24 90 90
Org.nr.: 972 417 831

Saksbehandler
Navn
22 24 55 XX
xxxxxxx@jd.dep.no

1. BAKGRUNN

Nærpolitireformen, Prop. 61 LS (2014-2015), ble godkjent i statsråd 6. mars 2015 og oversendt Stortinget for behandling. Proposisjonen ble vedtatt, med noen endringer, 10. juni 2015, jf. Innst. 306 S (2014-2015) og Innst. 307 L (2014-2015). Det overordnede målet med nærpolitireformen er blant annet i Innst. 306 S (2014-2015) uttrykt slik:

«Målet med reformen er et nærpolti som er operativt, synlig og tilgjengelig, og som har kapasitet og kompetanse til å forebygge, etterforske og påtale kriminelle handlinger og sikre innbyggernes trygghet. Det skal utvikles et kompetent og effektivt lokalt nærpolti der befolkningen bor. Samtidig skal det utvikles robuste fagmiljøer som er rustet til å møte dagens og morgendagens kriminalitetsutfordringer».

Justis- og beredskapsdepartementet har i henhold til dette gitt Politidirektoratet fullmakt til å fastsette politidistriktenes inndeling i lensmanns- og politistasjonsdistrikter, og sammenslåing eller nedleggelse av lensmannsmannskontor og politistasjoner.

Som en del av nærpolitireformen har politimesterene utredet og foreslått endringer i politidistriktenes lokale struktur, med sikte på å frigjøre tid og ressurser, slik at politiet kan være mer tilgjengelig og tilstede i nærmiljøene. Politidistriktenes lokale struktur skal legge til rette for et nærpolti som er operativt og synlig, med kapasitet til å forebygge, etterforske og påtale kriminelle handlinger. Politimesterenes forslag er blant annet basert på forutgående involvering av kommuner og politiets tjenestemannsorganisasjoner lokalt.

Politimesterenes tilrådninger ble mottatt i Politidirektoratet 15. desember 2016. Politidirektoratet har deretter 13. januar 2017 besluttet ny lokal organisering av norsk politi.

Politidirektoratets avgjørelser om endringer i inndelingen i lensmanns- og politistasjonsdistrikter og sammenslåing eller nedleggelse av lensmannskontorer eller politistasjoner kan påklages til Justis- og beredskapsdepartementet av kommuner som berøres av endringen, jf. forskrift av 22. juni 2016 om klageordning for kommuner som berøres av ny tjenestestedsstruktur i politi- og lensmannsetaten § 1.

2. ANFØRSLER FRA KOMMUNEN

I brev av 8. mars 2017 krever Engerdal kommune at beslutningen om nedleggelse av Engerdal lensmannskontor oppheves og at staten sørger for lokal forankring, et politi med lokal tilstedeværelse og lokalkunnskap som gir den tryggheten innbyggerne har krav på.

Engerdal kommune protesterer mot den korte høringsfristen, hastverket rundt prosessen, manglende involvering og manglende risikovurdering av Engerdal i forslaget fra politimesteren. Engerdal kommune mener at fjerning av lensmannskontor

og tilstedeværende politi/lensmann vil påføre lokalsamfunnet større utrygghet som følge av mindre tilstedeværelse, lengre responstid og lengre reisetid. Engerdal kommune krever derfor at staten sørger for lokal forankring, et politi med lokal tilstedeværelse og lokalkunnskap som gir den tryggheten innbyggerne har krav på.

Engerdal kommune vil også påpeke at Stortinget og politidirektoratets prosesskrav ikke er fulgt, og resultatet gir ikke en polititjeneste i tråd med Stortingets forutsetninger eller reformens målsetting. Engerdal kommune konkluderer med at kravene til prosess for arbeidet ikke er ivaretatt og at dette må tillegges avgjørende vekt slik at vedtaket om å legge ned Engerdal lensmannskontor ikke kan gjennomføres.

3. ANFØRSLER FRA BERØRTE KOMMUNER

Politidirektoratet har forelagt klagen fra Engerdal kommune for samtlige kommuner i Innlandet politidistrikt. Direktoratet har ikke mottatt synspunkter på klagen.

4. POLITIDIREKTORATETS VURDERING

Politidirektoratet har i brev av 23. mars 2017 til Justis- og beredskapsdepartementet redegjort for vurderingsgrunnlaget og har ikke funnet grunnlag for å omgjøre sin tidligere avgjørelse i forhold til Engerdal kommune.

Politidirektoratet viser til at avgjørelsen av 13. januar 2017 om sammenslåing av Elverum politistasjonsdistrikt og lensmannsdistriktene Stor-Elvdal, Trysil, Engerdal og Åmot til Elverum politistasjonsdistrikt, var basert på tilrådning fra politimesteren i Innlandet politidistrikt. Politimesterens tilrådning er basert på politifaglige vurderinger og en lokal prosess, med involvering av kommuner og arbeidstakerorganisasjoner. Videre er det vist til at direktoratet har vurdert innspillene og synspunktene som har fremkommet, både i klagen fra Engerdal kommune og politimesterens synspunkter i brev av 14. mars 2017. Politidirektoratet har etter dette lagt til grunn at politimesteren har gjort gode politifaglige vurderinger i tråd med nærpolitireformens målsettinger.

5. JUSTIS- OG BEREDSKAPSDEPARTEMENTETS VURDERING OG AVGJØRELSE

Klagen er fremsatt i henhold til forskrift av 22. juni 2016 om klageordning for kommuner som berøres av ny tjenestestedsstruktur i politi- og lensmannsetaten. Av forskriften § 1 fremgår at kommuner som berøres av ny tjenestestedsstruktur kan påklage denne til Justis- og beredskapsdepartementet. Videre fremgår det av forskriften at Justis- og beredskapsdepartementet kan treffe ny avgjørelse eller oppheve direktoratets avgjørelse helt eller delvis og sende saken tilbake til direktoratet til ny behandling, jf. forskriften § 6 første ledd. For øvrig gjelder forvaltningsloven kapittel II og III og alminnelige regler om god forvaltningsskikk for departementets klagebehandling, jf. forskriften § 7.

Engerdal kommune protesterer mot den korte høringsfristen, hastverket rundt prosessen, manglende involvering og manglende risikovurdering. Kommunen krever at beslutningen om nedleggelse av Engerdal lensmannskontor oppheves og at staten sørger for lokal forankring, et politi med lokal tilstedeværelse og lokalkunnskap som gir den tryggheten innbyggerne har krav på.

Politidirektoratet har i sin oversendelse til departementet redegjort for den forutgående prosessen i Innlandet politidistrikt. Politimesteren har dessuten, i brev til Politidirektoratet datert 13. mars 2017, særlig redegjort for involvering av kommunene, åpne arbeidsmøter og høringskonferanse, hvor representanter både fra kommunene og fra pressen var invitert. Arbeidstakerorganisasjonene og Hovedvernombudet var også representert i styringsgruppa. Om lokal representasjon skriver politimesteren:

«Kommunenes representasjon i styringsgruppa i Innlandet har vært gjennom en representant (med personlig vara) fra hvert av distriktets ti regionråd. Politimesteren sendte 3.6.16 et brev til kommunene og regionrådene, der det ble foreslått en slik representasjon. Ingen sa seg uenig i dette, hverken regionråd eller kommuner. Ordføreren i Engerdal har vært personlig vara for ordføreren i Åmot som deltok i styringsgruppa. Alt av informasjon som har blitt sendt til kommunenes deltagere i styringsgruppa, har også blitt sendt direkte til deres personlige vara. Ordføreren i Engerdal har derfor hatt tilgang på akkurat den samme informasjon og dokumentasjon som de som deltok i møtene. I første styringsgruppemøte ble politidistriktets plan for involvering av kommunene fremlagt og godkjent. Det kom ingen innsigelser på den.»

Politimesteren i Innlandet viser også til at det ikke mottatt noen henvendelse fra Engerdal kommune på tilbudet om besøk eller mer informasjon om arbeidet med lokal struktur.

Politimesteren bekrefter i brev datert 14.mars 2017, at det i styringsgruppa fremkom synspunkter i forhold til et stramt tidsløp. Samtidig ble det uttrykt tilfredshet med at det var lagt opp til en god involveringsprosess. Fristen for å klage på Politidirektoratets beslutning er fastsatt i «Forskrift om klageordning for kommuner som berøres av ny tjenestestedsstruktur i politi- og lensmannsetaten».

Når det gjelder kommunens kritikk av manglende risikovurdering og tilstedeværelse, viser vi til politimesterens tilrådning datert 14. desember 2016 og politimesterens tilsvarende svar til Engerdal kommunes klage, datert 14. mars 2017.

Politimesteren i Innlandet opplyser at Engerdal lensmannskontor leier lokaler i kommunehuset i Engerdal sentrum. Kontoret har åpent for publikum to dager pr uke og betjenes da av lensmannen i Engerdal og/eller en sivilt tilsatt. Begge disse to jobber ved Trysil lensmannskontor de andre dagene i uken. Politimesteren viser til at dagens bemanning og åpningstider ved Engerdal lensmannskontor ikke har betydning for politiberedskapen i kommunen. Beredskapen håndteres i dag av vakt- og

beredskapsstyrken ved Trysil lensmannskontor og Elverum politistasjon. Den viktigste faktoren for politiets responstid er hvor effektivt en klarer å bruke ressursene og hvilke ressurser en har til disposisjon.

Politimesteren har, på bakgrunn av høringssvaret fra Engerdal kommune, vurdert å opprettholde Engerdal lensmannskontor. Men det er svært få straffesaker og operative hendelser i kommunen. Etter en politifaglig vurdering er det ikke fornuftig å bruke knappe ressurser på å holde Engerdal lensmannskontor åpent to dager i uka. Det vil binde opp ressurser som heller kunne gått til styrking av polititjenesten. Politimesteren viser også til at en nedleggelse av lensmannskontoret nærmest er en formalisering av dagens ordning.

På bakgrunn av kommunes påstander om at fjerning av lensmannskontor og tilstedeværende politi/lensmann vil påføre lokalsamfunnet større utrygghet som følge av mindre tilstedeværelse, lengre responstid og lengre reisetid, finner departementet grunn til å gjengi politidistriktets orientering om aktuell responstid.

I tidligere Hedmark politidistrikt var krav til responstid, for blant annet Engerdal kommune, 45 minutt i minst 80% av hasteoppdragene. I nye Innlandet politidistrikt er kravet 35 minutt i minst 80% av hasteoppdragene. Det har ikke vært mulig å hente ut tall kun for Engerdal, men gjennomsnittlig responstid for Trysil og Engerdal i 2015-2016 var 25,7 min. Totalt var det 381 oppdrag i 2015-2016 i Engerdal kommune. Av disse var det kun fire oppdrag som hadde prioritet 1, dvs oppdrag som det ble målt responstid på. De aller fleste registrerte oppdragene krever ikke operativ politiinnsats. Et stort antall dreier seg om trafikale forhold og viltpåkjørslar. Omorganiseringen av Innlandet politidistrikt vil derfor ikke påvirke responstiden i Engerdal kommune i negativ retning.

Etter departementets vurdering vil etablering av større tjenesteenheter legge til rette for en mer hensiktsmessig polititjeneste gjennom blant annet omdisponering av ressurser til operativ tjeneste, herunder økt patruljevirkosomhet og kortere responstid. Politipatruljene vil også bidra til bedre publikumsservice ved å løse mange oppgaver hvor publikum ellers måtte oppsøke et lensmannskontor.

Departementet vil for øvrig bemerke at politikontakten i den nye politistrukturen vil få en sentral rolle i samspillet mellom driftsenheten, tjenestestedet og kommunen. Departementet mener at politikontakten, som vil være etablert innen 15. juni 2017 i samtlige kommuner, på en god måte vil bidra til at politiet jobber tettere og mer strukturert sammen med hver kommune, herunder opparbeide seg god lokalkunnskap om kommunen.

Departementet finner, etter en samlet gjennomgang og vurdering av de opplysninger som er lagt frem i saken, ikke grunnlag for å omgjøre Politidirektoratets avgjørelse om ny tjenestestedsstruktur for Engerdal kommune i Innlandet politidistrikt. Politidirektoratets avgjørelse av 13. januar 2017 opprettholdes.

Klagen tas ikke til følge.

Justis- og beredskapsdepartementets avgjørelse kan ikke påklages, jf. forskrift om klageordning for kommuner som berøres av ny tjenestestedsstruktur i politi- og lensmannsetaten § 6 annet ledd.

En kopi av dette brevet er sendt til Politidirektoratet til orientering.

Med vennlig hilsen

Thor Arne Aass
ekspedisjonssjef

Sven Olav Gunnerud
avdelingsdirektør

Kopi: Politidirektoratet

Dokumentet er godkjent og sendes uten signatur